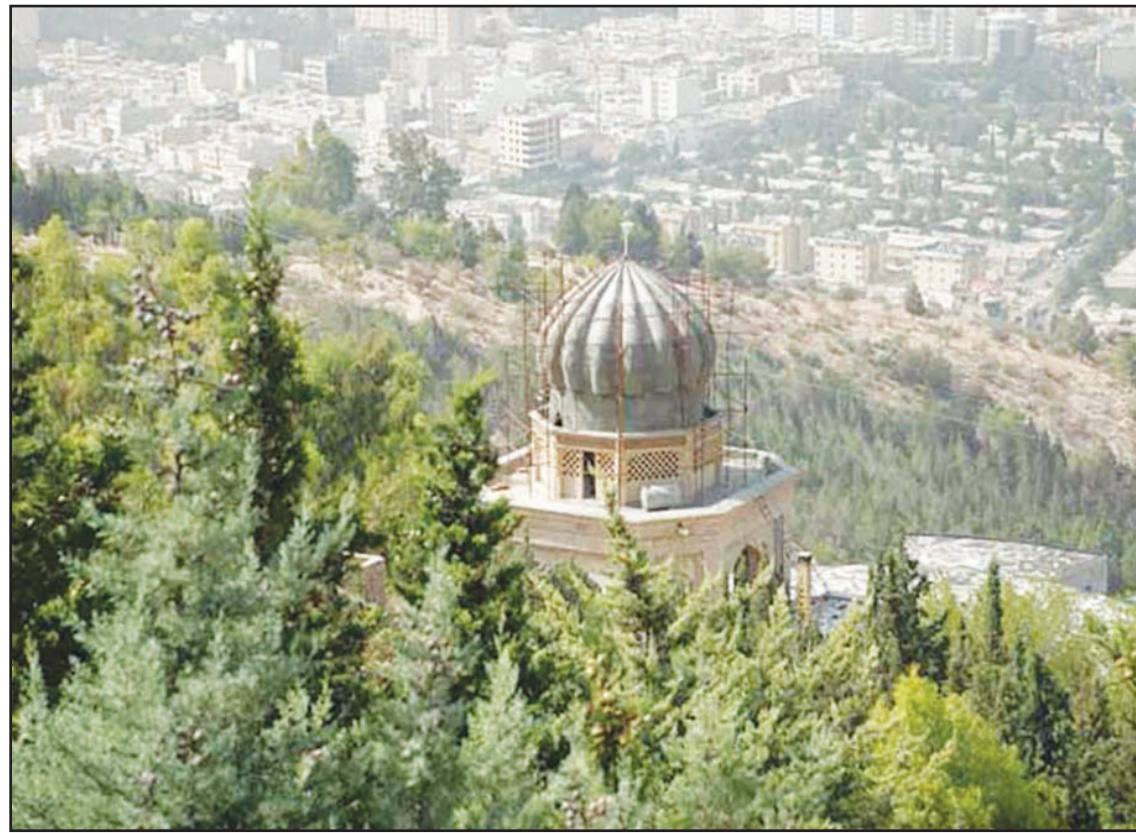

باباکوهی

باباکوه شیرازی یا علی ابوعبدالله ابن باباکوهی که به باباکوهی نیز نامدار است (زاده نزدیک به سال ۳۳۷ هجری در شیراز- درگذشته ۴۴۲ هجری) از شاعران ایرانی است. در ۲۵ مهرماه ۱۳۹۲ برنامه بازسازی آرامگاهش بررسی گردید و از تاریخ یکم آبان‌ماه قرار است پس از بازسازی و استوارسازی به فضای گردشگری-باستانی-سرگرمی تبدیل شود. این فضا به دست گروهی جوان بازسازی و فضاسازی خواهد شد.

وی در جوانی به کسب دانش‌های تکمیلی پرداخت و با بیشتر ریش سپیدان نامی آن روزگار دیدار کرد و هنگامی که شیخ ابوسعید ابوالخیر بینشمنند سرشناس به نیشابور رفت ابن باباکوهی به جای شیخ عبدالرحمن سلمی در خانقاه پرآوازه آن شهر به ارشاد سرگرم بود، میان او و شیخ ابوسعید گفت‌وگوهای گوناگون یزدانشناسی در گرفت و ابوسعید به پرسش‌های وی پاسخ داد. همچنین در نیاوند میان ابن باباکوهی و شیخ ابوالعباس جانشین شیخ بزرگ ابوعبدالله خفیف شیرازی بینشمنند نامدار، درباره تصوف و طریقت مناقشات فراوان روی داد و آن شیخ به فرهیختگی و فرازمنندی و گستره آگاهی ابن باباکوهی خستو شد.

جامی سراینده بزرگ سده نهم در کتاب نضجات الانس می‌نویسد، خواجه عبدالله انصاری از ابن باباکوهی چندین بار به تجلیل یاد کرده و به انتخاب خود ۳۰ هزار حدیث و ۳۰ هزار حکایت از او بازگو کرده است و به‌ویژه بارها گفته که ابن باباکوهی ملک بوده است و از همه دانش‌ها با نصیب و حتی او را بزرگ‌ترین شیخ روزگار خود دانسته و از این که نسبت به خواجه بیش از دیگران توجه داشته، به خود بالیده است.

عبدالله باباکوهی پس از سال‌ها جهانگردی دوباره به شیراز برگشت و چند سالی را دور از مردم و هیاهوی شهر در اشکفت کوه شمالی شیراز که آن را صبوی می‌گفتند عزلت گزید و به نیایش پرداخت و در سال ۴۴۲ پس از زیوشی ۱۰۵ ساله درگذشت و پیرانش وی را در خانقاهش که امروزه آرامگاه اوست به خاک

سپردند. در این کوه کهن‌ترین چشمه ایران که هنوز جاری است قرار دارد. در پیرامون آن مجموعه رفاهی دارای فست‌فود، جگرسرا، کافی‌شاپ، شهر شادی و... قرار دارد.

شک در سرایندگی او

بنا بر نظری: باباکوهی سراینده نبوده و هرگز سروده‌ای نگفته

با آثار سرایندگان سده نهم و دهم است، برخی مضامین و حتی پاره‌ای از غزلیات حافظ را اقتباس و استقبال کرده است. شاید این کوهی شاعر، روزگاری بر سر مزار ابن باباکوهی به عزلت و گوشه‌نشینی پرداخته و در همان‌جا مرده و به خاک سپرده شده دیوانش هم به‌عنوان دیوان باباکوهی چاپ گردیده است. مطابق استقصای شادروان علامه قزوینی، کهن‌ترین نسخه این دیوان در سال ۱۰۸۸ یعنی بیش از ۶۵۰ سال پس از ابن باباکوهی نوشته شده و هم‌اکنون در موزه بریتانیا است. نخستین بار روانشاد رضاقلی خان هدایت در ریاض العارفین که در سال ۱۲۶۰ گردآوری شده پادی از باباکوهی سراینده کرده و گرنه تذکره‌نویسان پیشین هیچ‌کدام نه از او یاد کرده‌اند و نه ابن باباکوهی را دارای هوش سرایندگی می‌دانسته‌اند. به‌هرروی باباکوهی سراینده صوفی جدا از ابن باباکوهی است و عبدالله محمدبن باباکوهی یا باباکوهی که مردم شیراز او را از سده پنجم می‌شناسند و بینشمنندان او را از اولیا و مردان بزرگ می‌دانند آن پیر مرادی است که در سال ۴۴۰ بر فراز کوه صبوی شیراز درگذشته است. سعدی در باب پنجم بوستان در ضمن اشعاری اشاره به باباکوهی (باباکوهی) کرده که روانشاد علامه قزوینی در حاشیه شدالآزار آن را به گونه زیر بازگو کرده است:

ندانی که بابای کوهی چه گفت
به مردی که ناموس را شب نخفت
برو جان بابا در اخلاص پیچ
که نتوانی از خلق بر بست هیچ
کسانی که فعلت پسندیده‌اند
هنوز از تو نقش برون دیده‌اند
چه قدر آورد بنده حور دیس
که زیر قبا دارد اندام پیس
نشاید به دستان شدن در بهشت
که بازت رود چادر از روی زشت

منبع: ویکی‌پدیا، دانشنامه آزاد

